

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-R.431.2.17.2015.IK

Warszawa, 26 stycznia 2016 r.

**Pani
Katarzyna Średnicka
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie
ul. Laskowa 4a
05-605 Grójec**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 20 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., Nr 185, poz. 1092) kontrolerzy: Izabela Kapusta – starszy inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu oraz Anna Kominek – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, przeprowadzili w dniu 3 grudnia 2015 roku kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu z siedzibą przy ul. Laskowej 4 a, 05-600 Grójec.

Przedmiot kontroli obejmował sprawdzenie sposobu realizacji indywidualnych programów integracji dla osób posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz.163 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych tej ustawy. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia przeprowadzenia kontroli.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki **ocenił negatywnie** działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu w powyższym przedmiocie kontroli.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu realizowało 3 indywidualne programy integracyjne. W trakcie kontroli dokonano sprawdzenia dokumentacji związanej z 2 sprawami, których realizację rozpoczęto w 2014 roku.

Stwierdzono, że zadanie było realizowane zgodnie ze Statutem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXVIII/163/2013 Rady Powiatu Grójeckiego z dnia 28 marca 2013 r.

Upoważnienie Starosty Powiatu Grójeckiego do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości powiatu, na podstawie art. 112 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej posiada Pani oraz Pani Ewa Grotek – zastępca dyrektora. Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za realizację indywidualnych programów integracji była Pani Renata Lisiewska – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, której zakres obowiązków z dnia 1 lutego 2012 r. obejmuje m.in. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji, mających trudności w integracji ze środowiskiem. Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzała Pani Karolina Krzyżanowska – pracownik socjalny.

W wyniku analizy programów integracyjnych stwierdzono, że wpływające do jednostki wnioski cudzoziemców o udzielenie pomocy w ramach programu zawierały oznaczenie daty wpływu, pozwalającej stwierdzić zachowanie przez cudzoziemców terminu na jego złożenie, przewidzianego w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Do wniosków dołączono potwierdzone „za zgodność z oryginałem” dokumenty, o których mowa w art. 91 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, tj.: kopie decyzji Szefa USC o nadaniu statusu uchodźcy oraz kart pobytu oraz dokumentów podróży. Przed przyznaniem pomocy integracyjnej przeprowadzono wywiady środowiskowe cz. VI (dot. cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą) oraz dołączono je do akt poszczególnych spraw. W każdej kontrolowanej sprawie zostały wydane decyzje administracyjne przyznające cudzoziemcom świadczenia w ramach programów integracyjnych. Pomoc była udzielana na okres 12 miesięcy i obejmowała świadczenia pieniężne. Wysokość przyznanej decyzjami pomocy integracyjnej była zgodna z pomocą proponowaną w indywidualnym programie integracji. Decyzje były doręczane cudzoziemcom osobiście, z potwierdzeniem daty odebrania na kopii decyzji. Aktualizacje wywiadu środowiskowego przeprowadzane były w obowiązujących terminach. W okresie podlegającym kontroli nie stwierdzono przypadków wstrzymania lub odmowy pomocy cudzoziemcom.

W ramach realizowanych programów integracyjnych nie opłacano składek na ubezpieczenie zdrowotne. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu zostało zobowiązane w piśmie Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 12 marca 2014 r., znak WPS-VI.9940.1.9.2014 do szczególnego nadzoru nad obowiązkiem rejestracji cudzoziemca w urzędzie pracy w przypadku nie zawarcia umowy zlecenia, który został objęty indywidualnym programem integracji od 1 lutego 2014 roku. W związku z faktem, że cudzoziemiec dokonał rejestracji w PUP w Grójcu dopiero w dniu 9 września 2014 r., nie stwierdzono wywiązania się Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z nałożonego zobowiązania. Ze zgromadzonej dokumentacji nie wynika ponadto, czy uczestnik pozostawał w bazie osób bezrobotnych przez dalszy okres realizacji programu integracyjnego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Wywiad środowiskowy do wniosku cudzoziemca z dnia 24 czerwca 2014 r. został przeprowadzony w dniu 21 lipca 2014 r., tj. z naruszeniem terminu, o którym mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
2. Do spraw dołączono niepotwierdzone „za zgodność z oryginałem” kopie: umowy zlecenia cudzoziemca z dnia 7.07.2014 r., zaświadczenia o ukończeniu kursu językowego z dnia 13.08.2014 r. oraz decyzji Starosty Grójeckiego z dnia 09.09.2014 r. o uznaniu cudzoziemca za osobę bezrobotną.
3. Aktualizacja wywiadu środowiskowego z dnia 20 stycznia 2015 r. zawierała oświadczenie cudzoziemca nie spełniające wymogów określonych w art. 107 ust. 5 b pkt 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, w myśl którego dołączane do rodzinnego wywiadu środowiskowego oświadczenie o wysokości wynagrodzenia, w tym również uzyskiwanego na podstawie umowy zlecenia, powinno zawierać *„...informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe”*.
4. Oznaczenie organu administracji publicznej w wydanych decyzjach administracyjnych jest niezgodne z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 poz.267 z późn. zm.).
5. Decyzję znak PCPR.57.08.III.2014 r. z dnia 29.08.2014 r. podpisała Pani jako Dyrektor PCPR w Grójcu z użyciem pieczętki imiennej, podczas gdy zgodnie z art. 107 § 1 Kpa należało użyć pieczętki „z upoważnienia Starosty”.

6. Brak uzasadnienia prawnego decyzji, o którym mowa w ww. art. 107 § 1 Kpa, a które powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej wraz z przytoczeniem przepisów prawa. Decyzje nie zawierały również pouczenia o obowiązku niezwłocznego informowania organu, który przyznał świadczenie o każdej zmianie wiążącej się z podstawą do przyznania świadczeń (art. 109 ustawy o pomocy społecznej).
7. Brak wypłat do 15 dnia danego miesiąca w miesiącach: czerwiec i sierpień 2014 r., w których wypłaty dokonano 17.06.2014 r. oraz 20.08.2014 r. Ponadto dnia 13 maja 2014 r. dokonano przelewu niepełnej kwoty świadczenia, różnicę wyrównując w następnym miesiącu po 15.
8. Brak dokumentowania prowadzenia pracy socjalnej z uczestnikami indywidualnych programów integracji, a także poradnictwa specjalistycznego, udzielania informacji lub wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami.
9. Brak ustalenia terminów kontaktów i współdziałania cudzoziemców z realizatorem programów zgodnie z wymogami art. 93 ustawy o pomocy społecznej, tj. minimum 2 razy w miesiącu.
10. Brak ocen postępów cudzoziemców w terminach, o których mowa w § 5 ust. 1 obowiązującego w okresie podlegającym kontroli rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz. U. z 2009 Nr 45 poz. 366 ze zm. z 2013 r. poz. 1056), czyli co najmniej raz na 3 miesiące licząc od dnia rozpoczęcia realizacji programu, a które odzwierciedlałyby monitorowanie postępów cudzoziemców w procesie integracji w ramach realizowanych indywidualnych programów.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do podjęcia następujących działań:

1. Przestrzegać obowiązujących terminów przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
2. Potwierdzać za zgodność z oryginałem wszystkie kopie dokumentów dołączane do akt spraw.
3. Ustalać sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową cudzoziemców realizujących indywidualne programy integracyjne na podstawie dokumentów

określonych w art. 107 ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz.163 z późn. zm.).

4. Oznaczać Starostę Powiatu Grójeckiego jako organ administracji publicznej wydający decyzje oraz podpisywać je „z upoważnienia starosty” zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23).
5. Zawierać w wydawanych decyzjach administracyjnych uzasadnienie prawne, o którym mowa w art. 107 § 1 i § 3 Kpa.
6. Uwzględnić w treści decyzji administracyjnej pouczenie wynikające z przepisu art. 109 ustawy o pomocy społecznej, o obowiązku niezwłocznego informowania organu, który przyznał świadczenie o każdej zmianie wiążącej się z podstawą do przyznania świadczeń.
7. Przestrzegać terminów wypłat cudzoziemcom należnych im świadczeń pomocy integracyjnej do 15 dnia danego miesiąca zgodnie z § 3 ust. 2 aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (Dz. U. z 2015 r. poz. 1443).
8. Dokumentować prowadzoną pracę socjalną z uczestnikami indywidualnych programów integracji zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt.1 lit. d ustawy o pomocy społecznej, w tym również poradnictwo specjalistyczne, udzielanie informacji lub wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami.
9. Wyznaczać cudzoziemcowi terminy kontaktów i współdziałania z realizatorem programu oraz przestrzegać zapisów indywidualnych programów integracyjnych, należących do obowiązków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
10. Monitorować postępy cudzoziemców co najmniej raz na 3 miesiące licząc od dnia rozpoczęcia realizacji programu zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom.

Ponadto zwracam się z wnioskiem o rozważenie zmiany pracownika bezpośrednio odpowiedzialnego za realizację indywidualnych programów integracyjnych. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej swoje główne zadania wykonuje na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 332 z późn. zm.) i na podstawie art. 79 ust. 3 tej ustawy nie może łączyć swojej pracy z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego. Realizowanie indywidualnych programów integracyjnych jest zadaniem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, zatem zasadne byłoby przekazanie całości zadań zatrudnionemu pracownikowi socjalnemu.

Proszę również o stosowanie się do wskazań zawartych w pismach przekazywanych przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki oraz rzetelne ustalanie podlegania lub zwolnienia z obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego cudzoziemców korzystających z pomocy w ramach indywidualnych programów integracyjnych.

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

Powyższą informację należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Wydział Polityki Społecznej, Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, ul. Żeromskiego 53, 26-600 Radom

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Marek Ścisłowski
Starosta Powiatu Grójeckiego
ul. Józefa Piłsudskiego 29
05 – 600 Grójec